

TURAN GÜNEŞ'İN ANISINA

Cahit KAYRA*

Yaşamım boyunca bir çok insan tanıdım. Önemli işler yapan, büyük sorumluluklar alan ama hepsi birbirine benzeyen insanlar. Aynı programa göre hazırlanmış bürokratlar, başarılı politikacılar...

Turan Güneş bunlardan değildi. Bir başkası için Yahya Kemal'in söylediği ikiliyi biraz değiştirerek Turan için de söyleyebiliriz:

Selam o eski zaman siyasetçisine
Ne kendi kimseye benzer ne kimse kendisine.

Burada önemli bir nokta var. Eğer başkaları Turan Güneş'e benzeyemiyorsa olanağı olmadığı içindir. Böylesine çeşitli özgünlükleri olan kimselere benzemek elbette güçtür. Keşke böyle olmasaydı da daha başka Turan Güneşler yetişirseydik ve onlar bugünün siyaset boşlukları, akıl almaz beceriksizlikleri ve kararsızlıkları içindeki dünyamızı ve sorunlarımızı tartılabilselerdi.

Turan Güneş ile 1974 Hükümetinde, bakanlar kurulunda, ve daha sonra Partinin Genel Yönetim Kurulu'nda birlikte oldum. Petrol Boru Hattı gibi devlet sorunları, ya da Parti Genel Yönetim Kurulunun işleri gibi konularda ve benzerlerinde bazen aynı çizgide bazen karşıt yönlerde yer aldık. Ama gericiliğin, köktenciliğin ve din ticareti üzerine kurulu siyaset hareketleri karşısında her zaman aynı şekilde düşündük ve konuştuk.

Turan'ın çok yönlü kişiliği içinde insanı düşündüren değişik özellikleri vardı. Benim politikada yer aldığım yıllarda tanıdığım insanların pek azı sanatla ilgili idi. Bu politikacıların bir ikisi dışında kalanın Osmanlı tarihini de bildiklerini sanmıyorum. Turan öyle değildi. Duguit'nin hukuksal görüşleri yanında Osmanlı tarihini ve Osmanlı şiiirini de bilirdi. Bir akşam aceleyle evine gittiğini anımsıyorum. Nısfıyesini belli bir süre ihmal ettiğini ve gidip hemen badem yağına yaturacağını söylemişti. Milli Selamet Partililerin Koalisyon Protokoluna sokmak istedikleri "Nizâm-ı âlem" teorisinin ne menne bir tuzak olduğunu o farketmişti.

*Eski Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Anayasa hukukunun göklerinde uçarken ya da günlük politikaların ağırları içinde savaşıırken içindeki şiir yazma hevesi de zaman zaman ortaya çıkardı. 1978'in bunalımlı günlerinde dağlarda, ormanlarda, kentlerin sokaklarında, okullarda ve Büyük Millet Meclisi'nde insanlar birbirleriyle kıyasıya döğüşürlerdi. Ve biz Partinin Genel Yönetim Kurulu'nda sigara dumanları içinde çoğunu anlamadığımız, bilmediğimiz sorunlara çareler arardık. Turan o umutsuz gibi görünen hava içindeki başkaldırısını ikili dörtlü taşlamalara dökerdi:

Partide bırakmadık ne İnönü ne satır
Bundan sonra karışır bize evliya, yatur.

Asıl CHP'lidir yatırımcı bakanlar
Hep beraber partiyi yere yatırıyorlar.

[Bu bakanlar içinde ben de varım. Kandıra'ya istedikleri sayıda köye elektrik verememiştim.]

Savunma bayrağını artık biz almalyız
On bin tankı dolmadan yaparak sarmalyız

(Bu da o sıralarda Erbakan'ın on bin tank yapıp yarısını Suudi Arabistan'a satmak safsatasına karşılıktı)

Şimdi sıra esnafta, onunla bütünleşip
Siyaset aleminde hepimiz esnaf olduk

Profesör sayın Turgut Tan bana Turan Güneş üstüne bir yazı yazmamı önerdiği zaman içimde yıllar öncesi sönüp gitmiş bir yıldızın ışıkları pırıldadı. Onun eksikliğini şimdi her zamankinden daha çok duyuyorum. Şimdi bir başka âlemdeki Turan Güneş'e, bir eski kitabımda yazdığım gibi şunları söylemek istiyorum:

Sevgili Güneş... Bu günkü dünyamız senin bıraktığından ne daha güzel ne daha kötü. Biz hâlâ alev alev yanan enflasyonlar, akıl almaz büyüklükte rüşvet ve hırsızlık olayları, din tüccarlarının çirkin oyunları ve bize özgü bir garip demokrasinin sürüp giden dramı içinde yaşıyoruz. Yine de umutlarımızı ve bekleyişlerimizi yitirmedik.